

SLÖJDTIPSET

Text och bild av Kalle Forss, hemslöjdskonsulent i Skåne

Gör en trälåda med lock

Den här lådan är inspirerad av japanska verktyglådor. Du utgår från en bräda (jag har använt planhyvlad fur som finns i de flesta bygghandlar). När du väl bestämt bottenens storlek så utgår alla andra mått från den. Du kan limma, spika, skruva, plugga eller kombinera ihopsättningen. Locket sitter ordentligt fast med hjälp av en kil. Vad du vill stoppa i den färdiga lådan bestämmer du själv. Varför inte göra flera stycken? De är lätta att stapla.

Du behöver

En bräda. Längd får du räkna ut efter teckningen av ingående delar.

Lim och tvingar

Hammare och spik (jag använde mässingspik)

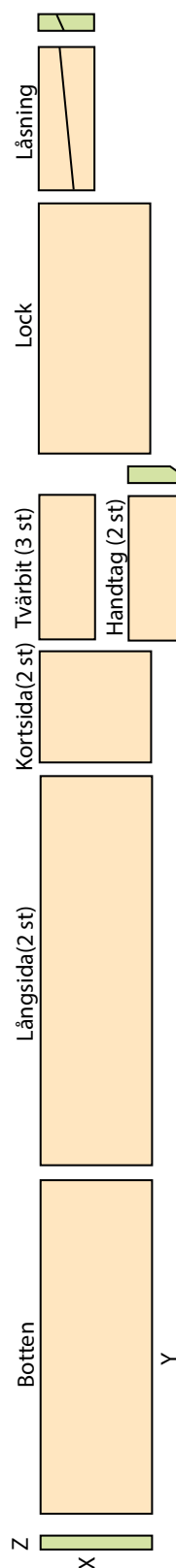
Fintandad såg, kniv och vinkelhake

Börja med att bestämma längden på botten. Med hjälp av vinkelhaken och kniven gör du en rits där du ska såga. Se till att såga längs ritsen och att det blir vinkelrätt i alla riktningar.

Såga de två kortsidorna som ska vara kvadratiska. Lägg botten tvärs över brädan och ritsa. Använd vinkelhaken.

Såga till ytterligare en kvadratisk bit. Dela den sedan på mitten i fiberriktningen. Med kniven fasar du den ena kanten på den ena långsidan på båda bitarna. Dessa ska bli handtag.

Nu kan du såga långsidorna. Länden på dessa ska vara lika långa som botten plus tjockleken på de två kortsidorna och det två handtagen. Alltså fyra gånger tjockleken på brädan plus bottenens längd. ($Y+4Z$ enligt teckningen.)

Nu är det dags för de fyra tvärbitarna. Dessa ska vara lika långa som bredden på brädan plus två gånger tjockleken. ($X+2Z$.) Använd redan klara bitar att mäta med. Såga två bitar av brädan och dela sedan dessa på längden. En av dessa ska bli lockets låsning. Såga den ytterligare en gång på längden, men denna gång vinklat på två håll. På längden bör vinkeln inte överstiga 8 grader. Vinkeln ner genom brädans tjocklek bör vara 30–40 grader.

Vi väntar lite med locket.

Nu ska vi sätta ihop lådan. Limma fast handtagen på de båda kortsidorna. Se till att fiberriktningen ligger åt samma håll på bitarna. Använd tvingar för att pressa ihop. Det tar 15-20 minuter för limmet att torka.

Lägg botten på en plan yta. Stryk lim på alla kanter och på kortsidornas stående kanter. Limma botten, lång- och kortsidorna vid varandra. Handtagen i överkant. Använd vinkelhake för att se till att allt blir vinkelrätt. Använd tvingar under torkningen.

Två tvärbitar fästs ovanpå lådan i var sin ände. De ska ligga kant i kant med handtagen och gå in en bit över lådans öppning.

Innan vi tar tag i locket kan det vara dags att spika. Se till att spika rakt ner så att inte spiken hamnar snett och syns. Jag väljer att spika längs alla kanter. Glöm inte tvärbitarna.

Lockets längd ska vara så att det når från insidan på den ena kortsidan och nästan fram till tvärbiten i den andra änden.

Lägg locket längs med ovansidan på lådan och se till att lockets båda ändar når förbi tvärbitarna på locket. Markera på locket där tvärbitarna börjar. Den hela tvärbiten som är kvar limmas vinkelrätt tvärs över locket så att lika mycket sticker ut på båda sidor.

När limmet torkat sticker du in änden av locket som saknar tvärbit under en av lådans tvärbitar. Skjut sen locket åt andra hållet så att dess tvärbit trycker mot lådans tvärbit. Håll ihop de båda snedsågade bitarna som de var innan de delades. Lägg dem på plats i andra änden av locket och sätt ett märke. Lossa locket och limma fast den inre biten. Den andre ska vara lös och fungera som låsande kil.

Spika fast tvärbitarna på locket. Spikarna som sticker ut på undersidan av locket bockas och knackas på plats med hammaren.

Lådan är klar. Visst går den att måla. Tänk bara på att oljefärg gärna vill klistra ihop i kontakt med sig själv även efter att den känns torr. Locket kan bli mycket svårt att öppna (egen erfarenhet). Måla tunt.

